

INTERVJU S DUGOGODIŠNJOM RAVNATELJICOM IGARA

IVANA MEDO BOGDANOVIĆ: „Samo neodgovoran čovjek može reći da ga kritike ne zanimaju i da ne osluškuje bilo publike“

Skoro 20 godina u Dubrovačkim ljetnim igrama, a već 11 na njihovom čelu, Ivana Medo Bogdanović kroz godine se uspješno nosi s brojnim izazovima koje nosi ovaj festival, ali i kritikama koje često pristižu. S ravnateljicom Igara popričali smo o tome što je donijelo 75. izdanje, financijama, a otkrila je i je li ikada poželjela promijeniti posao

Preko deset godina na čelu ste Dubrovačkih ljetnih igara, postoji li posebni pritisak kad je riječ o obljetničkim godinama, poput ove, 75.?

Svaka sezona nosi svoje pritiske, a mene jubilarne u tom smislu ne opterećuju. Moja odgovornost su financije i kompletna realizacija. Što se tiče financija, jubileji su prilika za podizanje sredstava, a što se tiče realizacije ukupnog programa, mogu reći da su ovo jako zahtjevne igre jer imamo devet dramskih naslova, tri premijere u samom srcu grada i kroničan nedostatak kadra koji je potreban za opslugu ovako zahtjevnog festivala.

Ova godina je posebna i jer se promijenilo umjetničko vodstvo, što kažete o novoizabranoj umjetničkoj voditeljici i njenim suradnicima?

Upravo nova umjetnička vodstva su jedan od razloga zbog čega je toliko dugo meni osobno zanimljivo raditi isti posao. Jer dolaskom novog vodstva dolazi nova svježina i energija, nove suradnje i prilike. S Martinom i njezinim timom izvrsno komuniciramo, a to je najvažnije. Naši ciljevi su isti, visoki stupanj kvalitete umjetničkog programa i njegove realizacije.

Više puta je naglašeno da su se igre odlučile vratiti Gradu, kako komentirate da su

ih zadnjih godina nazivali „Zagrebačkim ljetnim igrama“?

Nisam nikad do kraja shvaćala te pojedince, što pritom misle i što ustvari hoće reći. Nema sezone u kojoj nisu nastupile sve ili većina dubrovačkih kulturnih ustanova, lokalnih umjetnika, nema sezone u kojoj udio kupljenih ulaznica nije iznosio oko 40-50 posto domaćih ljudi... da sad ne nabrajam sve „dubrovačko“ na Dubrovačkim ljetnim igrama. To su riječi glasne manjine koja nije naša publika i koja ne želi imati nacionalni i međunarodni festival u svom gradu.

Ipak, unatoč povratku Gradu, igre ne odlijevaju kritikama, pa toga nije bilo lišeno ni samo otvaranje.

Sretna sam da se komentira, i po autobusu i po brodu za Lokrum i što ne mogu poći u butigu nekad da me netko ne ferma jer je nezadovoljan nekom predstavom ili Otvaranjem, ili je s druge strane oduševljen tim istim. Još nisam doživjela da postoji ijedna stvar na svijetu koja se svima sviđa.

Bolje nije prošla ni Kafetarija, inače legendarni naslov Igara, čije ovogodišnje izdanje mnogima nije „sjelo“.

Kafetarija kao naslov je izbor umjetničkog vodstva za jubilarnu sezonu i s punim pra-

Piše **Ivana Smilović**
FOTO GORAN MRATINOVIĆ

Samo neodgovoran čovjek može reći da ga kritike ne zanimaju i da ne osluškuje bilo publike. To je naša odgovornost i prema javnom novcu koji čini 60 posto našeg proračuna. Balans je u svemu najvažniji pa tako i u našem poslu. Ali publika nikad ne smije biti jedino mjerilo za odabir repertoara. Kad bi tako bilo, onda bi svi slikali lijepe slike Dubrovnika, svirali lake note, a na pozornice postavljali pitke komedije

vom se našla na repertoaru kao koprodukcija s Kazalištem Marina Držića i u režiji Paola Tisljarića. Mjesecima se tražila karta više, a ponavljam, sasvim je uredu da se mišljenja razlikuju, da nekoga gusta, a nekoga ne.

Utječu li kritike na vodstvo Igara i na sami program, razmatraju li se i usvajaju?

Samo neodgovoran čovjek može reći da ga kritike ne zanimaju i da ne osluškuje bilo publike. To je naša odgovornost i prema javnom novcu koji čini 60 posto našeg proračuna. Balans je u svemu najvažniji pa tako i u našem poslu. Ali publika nikad ne smije biti jedino mjerilo za odabir repertoara. Kad bi tako bilo, onda bi svi slikali lijepe slike Dubrovnika, svirali lake note, a na pozornice postavljali pitke komedije. Vrhunska kvaliteta izvedbe je glavna odrednica Igara i od nje se ne smije odustat, a kvaliteta uvijek nađe put do publike.

Koliko je izazovno kombinirati tradicionalni festival i zahtjeve modernog društva, jesu li Igre podložne promjenama?

Igre moraju i dalje inzistirati na ambijentalnosti, suodnosu tradicije i modernosti, i balansu između lokalnog – nacionalnog – inozemnog. Igre se mijenjaju kako se mijenja i grad i njegovi stanovnici. To je prirodno i to-

ga se ne treba bojati dok god ima podrške od lokalnih vlasti, financija i publike. Ali, treba biti svjestan da su sve kulturne institucije, koliko god jaki brendovi bili, ipak krhke i da treba široka i jaka javna podrška i da nitko ne dovede u pitanje trebaju li one ikome... Može se polemizirati kakve trebaju biti, ali ne trebaju li!

Kroz višegodišnje iskustvo, koji su vam bili najveći izazovi u vođenju?

Ima puno situacija koje su bile teške i zahtjevne, ali uz ekipu kakvu imam sve se nakraju uvijek dobro završi.

S obzirom na ovako dugu tradiciju, nije ni čudno da se Igre često „uzimaju u usta“. Nekada se i s govornice Gradskog vijeća moglo čuti da se previše sredstava izdvaja za program, kako to komentirate?

Te su polemike nadam se iza nas i to su uvijek bila mišljenja pojedinaca. Kvaliteta i vrhunska umjetnost košta, a naši glavni financijski su toga svjesni.

Koliki je ovogodišnji budžet, mislite li da bi u budućnosti financije trebale biti i veće?

Proračun je oko 2 milijuna eura i raste sukladno inflaciji i porastu troškova. Ove godine je veći za 15 posto od lanjske realizacije. Prora-

Zar nismo svi ponekad poželjeli ostaviti svoj posao? Ipak sam uz Igre evo skoro dvadeset godina, duže nego mnogi brakovi danas

čun je sastavljen od donacija i potpora od više od 30 financijera (Grad, Ministarstvo kulture, Županija, turističke zajednice, EU fondovi, prodane ulaznice, sponzori i donatori). Svakom pojedinačnom financijeru mi iz Igarra kucamo na vrata i pokušavamo obrazložiti zašto ulagati u Igre i opravdati povjerenje i uloge za ostvarena sredstva. Velik je to posao skupiti 2 milijuna eura i začaran je to krug. Većom potporom dobivate mogućnost za bolji program i marketing, što vam opet generira bolju prodaju i dodatna sredstva za bolji program. Zato je važna kontinuirana podrška Grada i Države jer s tom bazom možemo dovesti zvučna imena koja se dobro prodavaju i privlače sponzore.

Smatrate li da, u tom smislu, mnogi nisu svjesni koliko toga zapravo sam festival uključuje i koliko je potrebno, i sredstava i zaposlenika, da bi cijeli sustav funkcionirao?

Važno je da su svjesni oni koji donose odluke, kulturna vijeća, ministrica, pročelnica, gradonačelnik. Publika ne mora znati što sve stoji u

pozadini jednog kulturnog projekta.

Mnogi će reći da radite samo dva mjeseca. Jesu li Dubrovačke ljetne igre cjelogodišnji posao i što sve uključuju?

Igre su u 2023. godini realizirale 106 programa u 365 dana što na Igrama, što u sklopu Zimskog festivala. Bili smo i suorganizator na brojnim drugim događanjima kao i tehnička i logistička potpora na više od 80 događanja u Gradu Dubrovniku i Županiji. Podržavaju nas 22 hrvatske tvrtke i korporacije kroz svoja sponzorstva i donacije, a Igre su ostvarile više od trideset suradnji s institucijama u Dubrovniku, Hrvatskoj i svijetu. A što radimo? Sve ono što je iza scene, a potrebno je za realizaciju tih 100 programa godišnje - izrađujemo scenografije u svojim radionama, lobiramo i javljamo se na razno razne natječaje za sponzorstva, EU fondove, smještamo i organiziramo putovanje za oko 2.000 ljudi, vadimo im radne dozvole, promoviramo programe, tiskamo plakate, prevodimo, montiramo gledališta... Ne znam koliko imamo prostora, jer niz se može nastavljati još jako dugo...

Umjetnička voditeljica stalno naglašava važnost tima, što vi kažete na zaposlenike Igarra, članove „kuće“, kakva je, recimo to tako, struktura zaposlenika?

Šarolika, lojalna i prepuna znanja i ljubavi prema svom poslu. Treba ih čuvati kao kap vode na dlanu jer plaće nažalost ne prate tržište i sve je teže naći obrazovanog i vrijednog čovjeka koji voli svoj posao, a da može živjeti od te plaće.

Je li vas ovo višegodišnje iskustvo u potpunosti ispreplelo s Igrama, odnosno je li funkcija na kojoj se nalazite na neki način postala dio vašeg identiteta?

U Igrama je puno nas koji smo pola ili cijeli radni vijek tu. To je danas rijetkost i postoji nešto neobjašnjivo što te veže i ne da ti da lako odeš u neke druge vode.

Jeste li ikada poželjeli „dignuti ruke“ od Igarra?

Zar nismo svi ponekad poželjeli ostaviti svoj posao? Ipak sam uz Igre evo skoro dvadeset godina, duže nego mnogi brakovi danas. (smijeh)

Što možemo očekivati u budućnosti, kako od vas, tako i od samog festivala?

Da će Igre još dugo biti jedna od glavnih identitetskih oznaka našega Grada, a ja da ću na tome predano raditi dok sam tu.

